

บทที่ 5

บทสรุป

การศึกษาครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1 และเพื่อเปรียบเทียบบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1 โดยจำแนกตามประสบการณ์และขนาดสถานศึกษา

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนที่สังกัดสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1 จำนวน 19 โรงเรียน ซึ่งผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ครูผู้สอนของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา จำแนกเป็น ขนาดเล็ก จำนวน 33 คน ขนาดกลาง จำนวน 103 คน ขนาดใหญ่ จำนวน 66 คน ขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 46 คน รวมทั้งสิ้น 248 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ แบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยกำหนดคะแนนเป็น 1 2 3 4 และ 5 สำหรับบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ระดับ น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก และ มากที่สุด ตามลำดับ

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows (Statistical Package for the Science for windows) ซึ่งได้ค่าสถิติ ร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามและบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1 และการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานใช้ค่า ANOVA (F – test) และทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe')

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1 สามารถสรุปผลได้ดังนี้

1. บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1 อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาทางด้าน

พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการวางแผนการนิเทศ และ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านการปรับปรุงแก้ไขการนิเทศ และสามารถสรุปแต่ละด้าน ได้ดังนี้

1.1 ด้านการสำรวจความต้องการจำเป็น พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยระดับปานกลางทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การสำรวจข้อมูลความต้องการจำเป็นการปฏิบัติงานของฝ่ายกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ มากำหนดความต้องการในการนิเทศภายใน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การศึกษาปัญหาการปฏิบัติงานของสถานศึกษาเพื่อกำหนดขอบเขตความจำเป็นในการนิเทศภายใน การประมวลทางเลือกในการแก้ปัญหาการเรียนการสอนร่วมกัน เพื่อกำหนดทิศทางในการนิเทศภายใน และ การนำผลการประเมินในครั้งที่ผ่านมา เพื่อกำหนดความต้องการในการนิเทศภายใน

1.2 ด้านการวางแผนการนิเทศ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยระดับปานกลางทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การกำหนดโครงการนิเทศไว้ในแผนการปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ใช้ข้อมูลการสำรวจการปฏิบัติตามความคิดเห็นของบุคลากรมาจัดทำโครงการนิเทศภายใน

1.3 ด้านการดำเนินการนิเทศภายใน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยระดับปานกลางทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การสร้างขวัญ กำลังใจแก่บุคลากรในการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การกระตุ้นให้การดำเนินการนิเทศดำเนินไปอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

1.4 ด้านการประเมินผลการนิเทศ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยระดับปานกลางทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดให้บุคลากรทำหน้าที่ประเมินผลการนิเทศภายใน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ จัดให้มี การประเมินผลการปฏิบัติงานการนิเทศภายในสถานศึกษา

1.5 ด้านการปรับปรุงแก้ไขการนิเทศ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยระดับปานกลางทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การดำเนินการตรวจสอบผลการปฏิบัติงานเปรียบเทียบกับผลการปฏิบัติการนิเทศครั้งก่อน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการปฏิบัติการนิเทศ

2. การเปรียบเทียบบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ขนาดสถานศึกษา สรุปได้ดังนี้

2.1 บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยที่ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา แตกต่างจากครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงาน 10 – 20 ปี และ 21 ปีขึ้นไป สามารถจำแนกรูปเป็นรายคู่ได้ดังนี้

2.1.1 ด้านการสำรวจความต้องการจำเป็น พบว่า โดยภาพรวมครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา แตกต่างจากครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงาน 10 – 20 ปี และ 21 ปีขึ้นไป

2.1.2 ด้านการวางแผนการนิเทศ พบว่า โดยภาพรวมครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา แตกต่างจากครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงาน 10 – 20 ปี และ 21 ปีขึ้นไป

2.1.3 ด้านการดำเนินการนิเทศ พบว่า โดยภาพรวมครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา แตกต่างจากครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงาน 10 – 20 ปี และ 21 ปีขึ้นไป

2.1.4 ด้านประเมินผลการนิเทศ พบว่า โดยภาพรวมครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา แตกต่างจากครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงาน 10 – 20 ปี และ 21 ปีขึ้นไป

2.1.5 ด้านปรับปรุงแก้ไขการนิเทศ พบว่า โดยภาพรวมครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา แตกต่างจากครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงาน 10 – 20 ปี และ 21 ปีขึ้นไป

2.2 บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยที่บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดเล็ก แตกต่างกับบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดใหญ่ และ ขนาดใหญ่

2.2.5 ด้านปรับปรุงแก้ไขการนิเทศ พบว่า โดยภาพรวม บทบาทการนิเทศ ภายในของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดเล็ก แตกต่าง กับบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดใหญ่ และ ขนาดใหญ่พิเศษ บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษานขนาดกลาง แตกต่างกับบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดใหญ่

อภิปรายผล

จากการสรุปผลการศึกษาคั้งนี้ มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1

1.1 จากผลการศึกษารูปแบบบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1 โดยรวม พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ไม่ว่าจะเป็ด้านวางแผนการนิเทศ การสำรวจความต้องการจำเป็น ด้านการประเมินผลการนิเทศ ด้านดำเนินการนิเทศ และการปรับปรุงแก้ไขการนิเทศ ทั้งนี้อ้างอิงมาจากผู้บริหารสถานศึกษาไม่ให้ความสำคัญต่อการนิเทศเท่าที่ควร ประกอบกับในปัจจุบันผู้บริหารจะต้องปฏิบัติงานมากขึ้นเพื่อให้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาในยุคปฏิรูปการศึกษา ตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) รวมทั้งสภาพปัญหาและความต้องการของสถานศึกษาและครูผู้สอนไม่เหมือนกัน จึงเป็นการยากที่จะให้ผู้นิเทศหรือผู้บริหารจะรู้สภาพ ปัญหาและความต้องการที่แท้จริง (สงัด อุทรานันท์, 2530, หน้า116-117) และบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ซึ่งพบว่าโดยรวม อยู่ในระดับปานกลางนั้น สอดคล้องกับผลการศึกษาของ สุวรรณ รอดราศรี (2546) ที่ศึกษาเรื่อง การนิเทศภายในโรงเรียนในเครือมหาไถ่ศึกษาสังฆมณฑลอุดรธานี และศิริรัตน์ กังศิริกุล (2544) ที่ศึกษาเรื่อง ปัญหาและข้อเสนอแนะการนิเทศภายในโรงเรียนของโรงเรียนในเครือ มูลนิธิเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย และวิฑูรย์ พรหมมี (2543) ที่ศึกษาเรื่อง ปัญหาและข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียน ของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา ที่พบปัญหาการนิเทศภายในในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน

1.2 บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเมื่อเทียบกับด้านอื่น ๆ คือ ด้านการวางแผนการนิเทศ ทำให้สามารถจะอธิบายได้ว่าแม้จะเป็นเรื่องที่ทำไม่ได้ไม่ถึงระดับ มาก แต่ผู้บริหารสถานศึกษาก็ให้ความสำคัญกับการวางแผนการนิเทศมากกว่าด้านอื่น ๆ ซึ่งอาจเป็น เพราะ การวางแผนการนิเทศเป็นขั้นตอนที่ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องต้องปฏิบัติร่วมกันเพื่อ ความสำเร็จ การวางแผนเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารที่ผู้บริหารต้องปฏิบัติ เพราะเป็นภารกิจที่ สำคัญที่ผู้รับผิดชอบงานนิเทศจะต้องเตรียมการที่ถูกต้องเหมาะสม การดำเนินการนิเทศภายใน จำเป็นต้องดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด ผู้บริหารระดับสูง และ นโยบายของสถานศึกษา การวิเคราะห์นโยบายเพื่อให้ได้ข้อมูลประกอบการวางแผนร่วมกัน (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ อ้างอิงใน สถิต สอนพรหม, 2547, หน้า 25) นอกจากนี้การจัดทำโครงการนิเทศภายใน ซึ่งเป็นหน้าที่ของผู้นิเทศที่ต้องสนองนโยบายของ สถานศึกษา จากการเตรียมการด้านต่าง ๆ ทำให้ผู้บริหารและครูมีความรู้ความเข้าใจและเห็น ความสำคัญของการนิเทศภายในมากขึ้น สามารถนำไปปฏิบัติพร้อมกับจัดกิจกรรมตาม กระบวนการเรียนการสอนมากขึ้น และทั้งนี้เนื่องจากการวางแผนการนิเทศเป็นขั้นตอนการนำผล การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ มากำหนดรายละเอียดในการปฏิบัติงาน ล่วงหน้าที่เป็นระบบขั้นตอนที่จะช่วยให้การนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นรูปธรรมและมี ประสิทธิภาพอย่างแท้จริง ผู้บริหารจึงต้องมีการเตรียมการวางแผน เป็นการดำเนินการโดยผู้นิเทศ ศึกษาขอข่างานนโยบายและข้อมูลสภาพปัญหาและความต้องการมาจัดทำแผนและการ ทบทวนเป้าหมาย วัตถุประสงค์ แนวปฏิบัติแล้วจึงดำเนินการประสานคนประสานงานเพื่อให้ สามารถดำเนินงานไปได้ (สุวัฒน์ ทัดเทียม, 2534, หน้า 30) จากข้อค้นพบในการศึกษา ครั้งนี้ บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษากำแพงเพชร เขต 1 อยู่ในระดับปานกลาง ทุกด้าน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สุวรรณ รอดราศี (2546) ที่ศึกษาเรื่อง การนิเทศภายในโรงเรียนในเครือมหาไถ่ศึกษาสังฆมณฑล อุดรธานี และศิริรัตน์ กังศิริกุล (2544) ที่ศึกษาเรื่อง ปัญหาและข้อเสนอแนะการนิเทศภายใน โรงเรียนของโรงเรียนในเครือ มูลนิธิเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย และวิฑูรย์ พรหมมี (2543) ที่ ศึกษาเรื่อง ปัญหาและข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียน ของ ข้าราชการครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา ที่พบปัญหาการนิเทศภายในใน ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน

1.3 บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเมื่อเทียบกับด้านอื่น ๆ คือ ด้านการปรับปรุงแก้ไขการนิเทศ ทั้งนี้เนื่องจาก ด้านการปรับปรุงแก้ไขการนิเทศเป็นด้านที่ผู้บริหารจะต้องการดำเนินการตรวจสอบผลการปฏิบัติงานที่ผ่านมา แล้วนำไปเปรียบเทียบกับผลการปฏิบัติการนิเทศครั้งก่อน เปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์และเป้าหมาย การปรับปรุงแก้ไขการนิเทศเป็นการนำผลการประเมินระหว่างการทำงาน และต้องวิเคราะห์ปัญหาในการนิเทศภายในสถานศึกษามาพิจารณาหาสาเหตุของปัญหา รวมทั้งศึกษาขั้นตอนการดำเนินงานที่เป็นปัญหาเพื่อปรับปรุงแก้ไขระหว่างการดำเนินงานหรือการเริ่มโครงการใหม่ (นริศรา อุปรกรณ์ศิริการ, 2542, หน้า 37) ซึ่งการปรับปรุงแก้ไขการนิเทศเป็นสิ่งที่ต้องย้อนกลับไปทำเหมือนเดิม และค่อนข้างยุ่งยาก ซึ่งทำให้ผู้บริหารในกลุ่มนี้ไม่เห็นความสำคัญจึงมองข้ามด้านการปรับปรุงแก้ไขการนิเทศไป ทั้งนี้การดำเนินการนิเทศตามขั้นตอนของผู้บริหารเมื่อดำเนินการแล้วคิดว่าทำให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการทำงานต่าง ๆ รวมไปถึงการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารจึงไม่มีการปรับปรุงแก้ไขกระบวนการนิเทศ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สุวรรณา รอดราศรี (2546) ที่ศึกษาเรื่อง การนิเทศภายในโรงเรียนในเครือมหาไถ่ศึกษาสังฆมณฑลอุดรธานี และศิริรัตน์ กังศิริกุล (2544) ที่ศึกษาเรื่อง ปัญหาและข้อเสนอแนะการนิเทศภายในโรงเรียนของโรงเรียนในเครือ มูลนิธิเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย และวิฑูรย์ พรหมมี (2543) ที่ศึกษาเรื่อง ปัญหาและข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียน ของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา ที่พบปัญหาการนิเทศภายในในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เช่นกัน

2. ผลการเปรียบเทียบบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน จำแนกตาม ประสบการณ์ และขนาดสถานศึกษา

2.1 ผลการเปรียบเทียบบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์ โดยภาพรวมพบว่า ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบรายคู่พบว่า ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 10 ปี กับครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ 10 – 20 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 10 ปี กับครูผู้สอนที่มี

ประสบการณ์ 21 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ 10 – 20 ปี กับครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ 21 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องจาก ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ 10 – 20 ปี และครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ 21 ปีขึ้นไป ผ่านประสบการณ์ด้านการสอน การทำงานด้านอื่น ๆ ของสถานศึกษา และครูได้รับประสบการณ์ด้านการศึกษาอบรม สัมมนามาก ย่อมที่จะรู้เข้าใจ ในกระบวนการนิเทศภายในได้ดีกว่าครูผู้สอนที่เพิ่งเข้าทำงาน หรือมีประสบการณ์น้อยกว่า และอีกประการหนึ่งผู้บริหารส่วนใหญ่ไว้วางใจครูผู้สอนที่มีประสบการณ์มากให้เข้าร่วมในการวางแผนและแต่งตั้งให้เป็นผู้ดำเนินกรนิเทศภายใน ส่วนครูผู้สอนที่มีประสบการณ์น้อยกว่าต้องเรียนรู้งานและบทบาทหน้าที่ในด้านการสอนซึ่งเป็นงานหลัก ที่ต้องรับผิดชอบและต้องมีงานพิเศษตามที่ผู้บริหารมอบหมายจึงต้องอาศัยเวลาหาประสบการณ์เรียนรู้งานในหน้าที่และงานอื่น ๆ ให้มีความรู้ ความชำนาญให้มากจึงมีความมั่นใจสามารถทำหน้าที่ต่าง ๆ ในสถานศึกษา จากที่กล่าวมาน่าจะเป็นสาเหตุที่ทำให้ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับเถกิงศักดิ์ จอกถม (2547) ซึ่งได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระนอง ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียนตามความคิดเห็นของครูผู้สอนจำแนกตามประสบการณ์ ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ 1-10 ปี กับ ประสบการณ์ 21 ปีขึ้นไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับรัตติกาล วงค์ะฮาด (2551) ซึ่งได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การนิเทศภายในของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร เขตบางบอน พบว่า บุคลากรโรงเรียนจำแนกตามประสบการณ์ที่ต่างกันมีความคิดเห็นต่อระดับการปฏิบัติงานการนิเทศภายในแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ผลการเปรียบเทียบบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมจำแนกเป็นรายด้านทั้ง 5 ด้าน พบว่า ครูผู้สอนที่อยู่ในขนาดสถานศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กล่าวคือ ครูผู้สอนที่อยู่ในขนาดสถานศึกษาขนาดเล็กกับครูผู้สอนที่อยู่ในขนาดสถานศึกษาขนาดกลาง ครูผู้สอนที่อยู่ในขนาดสถานศึกษาขนาดใหญ่และครูผู้สอนที่อยู่ในขนาดสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ รวมทั้งครูผู้สอนที่อยู่ในขนาดสถานศึกษาขนาดกลางกับครูผู้สอนที่อยู่ในขนาดสถานศึกษาขนาดใหญ่ แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจาก สถานศึกษาขนาดเล็กและขนาดกลางยังขาดโอกาสหลาย ๆ ด้าน จะเห็นได้จากการ

ผลการประเมินภายนอกของสำนักประเมินมาตรฐานการศึกษา (สมศ.) ในรอบแรก ซึ่งพบว่า สถานศึกษาขนาดเล็กในชนบทเกือบครึ่งหนึ่งที่ยังไม่ได้มาตรฐานเท่าที่ควร สถานศึกษาขนาดเล็กขาดบุคลากร ส่งผลให้การดำเนินงานด้านวิชาการที่ถือเป็นหัวใจหลักของสถานศึกษาเกิดปัญหา รวมถึงผู้บริหารยังต้องทำหน้าที่สอนเนื่องจากครูไม่เพียงพอ การนิเทศภายในจึงเป็นไปได้ยาก สำหรับสถานศึกษาขนาดกลางและขนาดเล็ก อีกทั้งบุคลากรที่มีอยู่งานหลักคือการสอนและครูส่วนใหญ่มักเป็นครูที่บรรจุใหม่ จึงขาดความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานมากกว่าสถานศึกษาขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษ ส่งผลให้ขาดความต่อเนื่องในการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารจึงต้องแก้ปัญหาอยู่ตลอดเวลา บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็กและขนาดกลางจึงแตกต่างจากบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษ ซึ่งสอดคล้องกับนิตย์ ประจักษ์ (2548) ซึ่งได้ศึกษาวิจัยเรื่องบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 พบว่า ครูในโรงเรียนแต่ละขนาดมีความคิดเห็นต่อบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการศึกษาค้นคว้าไปใช้

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ควรให้ผู้บริหารในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ได้ดำเนินการการนิเทศภายในอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาครูและการบริหารสถานศึกษาต่อไป เนื่องจากมีบทบาทการนิเทศภายในอยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น

2. จากข้อค้นพบในการศึกษา ที่พบว่าบทบาทการนิเทศภายในของสถานศึกษาขนาดกลางและขนาดเล็ก ต่ำกว่าบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษ และมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ควรให้ผู้บริหารในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1 เพิ่มบทบาทการนิเทศภายในให้เข้มแข็งมากขึ้น เน้นโรงเรียนขนาดกลาง ขนาดเล็กและการนิเทศภายในด้านวิชาการที่มีประสิทธิผล

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษารูปแบบหรือกระบวนการพัฒนาการนิเทศภายในของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทางพัฒนาคุณภาพการศึกษา

